

תרגימא ליהודית

עידו אברבאיה

יהודית כהן, מאושיות המוסיקולוגיה והחינוך המוסיקלי הגבוה בישראל, ומהדמויות הסימפטיות ביותר בתחום, היתה לי תמיד בבחינת אורים ותומים. ההיכרות ושיתוף הפעולה בינינו נמשכות זה שנים ארוכות. שיאם היה בהנחייתה המסורה ומאירת העיניים לעבודת הדוקטורט שלי; אך הם החלו שנים רבות לפני כן ונמשכו גם לאחר מכן: הם החלו במפגשי מוסיקה קאמרית (מוקדמת), נמשכו בשנותי הארוכות כסטודנט בחוג למוסיקולוגיה באוניברסיטת תל אביב, ולאחר מכן בשיתוף פעולה באוניברסיטה הפתוחה, במשרד החינוך ועוד. אחד התחומים העיקריים שבו שיתפנו הפעולה היא המוסיקה של באך, וזה מחזק את הרגשתי אליה כבת ברית. בסופו של דבר, יהודית מהווה לגבי נוכחות מתמדת בחיי המוסיקליים, וכבוד הוא לי להשתתף בספר היובל לכבודה.

ליהודית יש 'תחביב' (ובהחלט אף יותר מכך), שבא לידי ביטוי בכתיבתה בעברית, והוא תרגום של טקסטים מחורזים למוסיקה – כוראלים וקנטטות של באך, מדריגלים איטלקיים ועוד, שיצאו לאור במסגרות שונות. זה תחביב משותף לשנינו, שכן אף אני חוטא בזאת מדי פעם. בחרתי להקדיש לה תרגום שלי לטקסט של *קוודליבֶט החתונה* (Hochzeitsquodlibet, BWV 524) מאת יוהן סבסטיאן באך, מסביבות 1707 – מן המשובחות שבפרפראות הרפרטואר המוסיקלי, בתקווה שדברי תרגום-תרגימא אלה יתאימו כקינוח לספר היובל ליהודית.

י. ס. באך (?): קוודליבֶט החתונה BWV 524

הביוגרף הראשון של י. ס. באך, יוהן ניקולאוס פורקל, כותב על המפגשים המשפחתיים של שבט באך:¹

"מלבד אותה הסתפקות במועט, שהיא הכרחית למען חיים טובים ומאושרים, חשו בני אותה משפחה חיבה רבה איש לרעהו. ומכיוון שלא נתאפשר להם לגור יחד במקום אחד, רצו להתראות זה עם זה לפחות פעם בשנה, ואף קבעו יום מסויים, שבו נועדו להיפגש יחדיו. גם בשעה שהמשפחה גדלה והתרחבה מאוד והתפזרה מעבר לגבולות תורינגיה [...], המשיכו באותם מפגשים משפחתיים. [...] האופן שבו בילו את הזמן במפגשים אלה היה בהחלט מוסיקלי. חבורה זו מנתה ברובה קנטורים, אורגניסטים ונגנים עירוניים (Stadtmusikanten), שעיסוקם במוסיקה כנסייתית, ובימים ההם היה עדיין המנהג לפתוח כל דבר בענייני דשמיים. על כן נפתח כל מפגש בשירת כורל. אך מאותה פתיחה, שכולה יראת שמיים, עברו לדברי לצון, שלעתים היו מכוונים כנגד עצמם [בני המשפחה]. הם שרו ואילתרו יחד שירי עם, חלקם בנימה מבודחת, ולא תמיד מהוגנים, אך באופן שהקולות המאולתרים יצרו יחד הרמוניה, אך המילים בכל קול היו בעלות תוכן שונה. את הערבוביה המאולתרת הזאת כינו Quodlibet [לטינית – "מה שמתחשק לכם"], ולא רק שצחקו על כך בכל לב, אלא אף הצחיקו את כל שומעיהם. יש מי ראו במשחקי לצון אלה את ראשיתה של האופרטה הקומית הגרמנית; אולם שירי Quodlibet מסוג זה רווחו בגרמניה עוד שנים רבות קודם לכן."

¹ J. N. Forkel, *Über Johann Sebastian Bachs Leben, Kunst und Kunstwerke* : (Leipzig 1802)

אלה דבריו של פורקל ב-1802. אישור למסורת זו אנו מוצאים אצל באך לפחות בשתי יצירות: בווריאציות גולדברג (1741), בווריאציה המסיימת (מס. 30), המשלבת שתי מנגינות-עם, שבמילים שלהן היו (אולי) רמיזות דו-משמעיות 'חלקלקות' במקצת. אולם ב-1929 התגלתה עוד יצירה מוקדמת בהרבה: היא אמנם **מפרי עטו** של באך – כתובה בכתב ידו, וכיום נקראת *קוודליבט החתונה* (Hochzeitsquodlibet, BWV 524). אך עדיין אין בידנו תשובה לשאלה, האם באך הוא אמנם המלחין של היצירה, או היה רק המעתיק, או אולי רק משתתף חלקי, בעיבוד הסופי.

קוודליבט-החתונה, המתאים ביותר לתיאורו של פורקל על הכינוסים המשפחתיים, אינו דומה לשום יצירה אחרת של באך. ואכן, עורכי רשימת יצירות באך (BWV) דחקו אותו ממש לשוליים ברשימת היצירות הווקליות (ממספר BWV 525 ואילך מתחילות היצירות האינסטרומנטליות).

חריגותה של יצירה זו בקורפוס הבאכי ניכרת היטב לא רק במוסיקה, אלא גם בטקסט. הוא מתחיל כעין סיפור פנטסטי, על ארמונות גדולים השטים במים, אך מייד אנו מבינים שאין לפנינו שום סיפור, אלא בעצם חרוזי נונסנס, גיבובי דברים שנועדו בעיקר להצחיק. למען האמת, אין זו התחלת הסיפור, והקוודליבט קיים רק כפראגמנט, או כטורסו, שכן דף (או דפי) הפתיחה והסיום נתלשו מכתב היד. הדבר היחיד שנותר מן הפתיחה החסרה היא מילה אחת, "שֵׁת! (Steiß!)", ודי בה כדי להבהיר מראש כי גם הפתיחה לא התכוונה לנקוט בשפה מעודנת במיוחד. בתוך הנונסנס העליון הזה בולטים כמה פרטים הראויים לתשומת לב: פעמיים מופיעות קריאות בלטינית, בסגנון של כומר, או מטיף בכנסייה – פעם כהטפה כללית לעזוב את הבלי העולם הזה, ולאחר מכן כהודעה רשמית: "מר יוהנס מתבקש בדחיפות למשרד הכנסייה." אמנם איננו יודעים כיום בוודאות מיהו אותו מר יוהנס, אך מכיוון שמדובר במפורש באיזו עלמה מפונדק 'כתר הזהב', מזכיר הדבר פרט הידוע לנו מהביוגרפיה האישית של י.ס. באך הצעיר, שעה שוועדת המשמעת הכנסייתית בעיר ארנשטדט נזפה בו על נוכחותה של עלמה ליד העוגב בכנסייה.

פעמים רבות בקוודליבט מופיעה המילה *Backtrog*, שפירושה קערה, או גיגית עץ, שנועדה ללישת בצק (על פי רוב תירגמתי ל'פיילה'ֹ). תחילה היא משמשת כאן תחליף לסירה או ספינה, ואחרי כן מככבת כמוטו לקינה בארוקית של ממש, שבה *Backtrog* מתפרצת כל פעם לפתע לתוך מחשבותיו הטראגיות של הדובר. האפקט הקומי ברור, ורק נותר לנו לתהות מה פירושה של אותה 'פיילה' – בחזקת בדיחה פרטית, שהיתה מובנת רק למעגל המצומצם של החוגגים.

בהמשך אנו עוברים לרשימה 'קטלוגית' של דברים גדולים. רשימה זו, כמו הקוודליבט בכלל, שופעת אינספור דו-משמעויות קטנות, רמיזות שמתחת לחגורה, שהיו עניין מקובל בחגיגות חתונה (מלים לשיר חתונה מעין זה נשתמרו גם בחוברת התווים של אנה מגדלנה, אשתו השנייה של באך).

ביצירה מוזכרות גם דמויות שונות (בעיקר נשים) בשמותיהן במפורש. אין לדעת אם הן היו משבט באך (אם כי החוקרים כבר טרחו למצוא קשרים אפשריים). וכן מסופרים מאורעות מוזרים, שקרו (או לא קרו) – בהם אירוע אחד 'היסטורי': "השנה היו לנו שני ליקויי חמה." ליקוי מאורות זה שימש כעוגן לקבוע את מועדה של אותה חתונה לשנת 1707 או 1708. ב-1707 התקיימה גם חתונתו של באך עצמו. כאן חלוקות הדעות, האם קוודליבט זה אמנם נועד לחתונתו של באך. ספק רב אם באך היה כותב פרטיטורה לחתונתו שלו; אך הדעת נותנת שאמנם הכין אותה לרגל חתונה אחרת בחוג משפחתי; או אולי נרשמה הפרטיטורה לאחר מעשה, כאיזכור לקוודליבט המאולתר שהושמע בעצם האירוע. אך התשובה לכך תוכל להינתן רק אם אי-פעם יתגלו הדפים האבודים מאותו כתב היד.

ההשערות לגבי זהותו של המלחין: י. ס. באך או לא י. ס. באך? – בדומה להשערות לגבי מחבר הטקסט, נעות בין "כן" ל"לא", ללא יכולת ממשית להכריע ביניהן. לאמיתו של דבר, השאלה האמיתית איננה מי המלחין (שעליה אין תשובה), אלא הערכתנו האסתטית, אפילו התייחסות רגשית. אם זה איננו באך, אין כל בעיה: זוהי מוסיקה ממש נחמדה – מעין גירסא ברוקית של "שיר השכונה" מאת סשה ארגוב וחיים חפר – שהיינו שמחים לייחס לכל מלחין אחר משושלת באך, פרט ליוהן סבסטיאן. אך מבאך יש לנו ציפיות אחרות. והנה מתגנבת מחשבה מטרידה: ומה אם המלחין הוא בכל זאת י. ס. באך? כאן עשויות להתעורר תהיות לא מעטות. הקוודליבט נכתב/הועתק כאשר באך היה עדיין צעיר, אך היה כבר אז מלחין מיומן ביותר, מנוסה בכתיבת יצירות רציניות, וגם הומוריסטיות (כמו הקפריצ'ו על פרידת האח האהוב, BWV 992). ואילו כאן ניכרת התחמקות מובהקת מכל תיחכום טכני, במיוחד מכתובה פוליפונית (שנעשתה אצל באך סימן היכר כמעט אוטומאטי), שאינה מוכרת לי באף יצירה אחרת בקורפוס הבאכי. יצירה לא קצרה זו (הפראגמנט שנותר אורך כ-10 דקות) כתובה לארבעה זמרים (+ קונטינואו), אך נמנעת רוב הזמן מלהשמיעם יחד, אלא רק מפגישה אותם בסופי הפסוקים ל'כורוסים' קצרצרים בני תיבה אחת. אם היה זה אכן י. ס. באך, הרי ברור שהחליט במוצהר 'לצאת לחופשה' מהלחנה מקצועית ברמה המקובלת אצלו. בה בשעה, הוא מודע בכל רגע לכמה וכמה סוגות מוסיקליות, שהוא מזכיר ברמז בלבד: כמעט-כורל (בצורה קריקטורית בפתחה), כמעט-רצי'טיב, למנטו (כמעט- שאקונה), שירה גרגוריאנית, מדריגל ועוד. דוגמה אופיינית נראה לקראת סוף הפראגמנט, במילים "כולכם מוזמנים לסיר של חמין". מובא כאן נושא סכמאטי במפגיע, המופיע בשלוש כניסות פוגאליות מעוקמות במקצת, ומייד לאחרי קוראים כולם "הו, איזו פוגה נהדרת!" זו הַגְּחָקָה בוטה של אומנות הפוגה – אולי של אומנות הקומפוזיציה המלומדת בכלל – ועוד בידיו (?) של המלחין שאין מלומד ממנו. לעומת זאת, אם היצירה איננה של באך, קצת קשה לדמיין כיצד היתה לו הסבלנות להעתיק בחריצות יצירה כה פשטנית. האם כוונתו היתה ליצור מעין "בדיחה מוסיקלית", בדומה למוצרט (ק. 522)?

ולאחר כל ההסתייגויות והתהיות הללו, לא רק המוסיקה המקסימה, אלא גם המילים החדורות רוח-שטות, עשויות לתת לנו צילום רגעי נדיר מאותם מפגשים משפחתיים של בני שבט באך, שעליהם סיפר פורקל, הביוגרף הראשון.

ביצוע מומלץ: <https://www.youtube.com/watch?v=H2hjkeGaaco>

(בסיום הביצוע המקסים של חברי אנסמבל CLEMATIS, מצרפים הזמרים גם את הקוודליבט האחר של באך, עיבוד קולי של הווריאציה המסיימת מתוך ווריאציות גולדברג.)
ביצועים נוספים באינטרנט:

<https://www.youtube.com/watch?v=JYrVpN4hbww>

https://www.youtube.com/watch?v=P7_91WXdfQ

<https://www.youtube.com/watch?v=fNDRsrWCR5o>

מהדורת פקסימילה:

Johann Sebastian Bach, *Hochzeitsquodlibet, Ein Fragment, BWV 524*,
(W. Neumann, ed.) Bach-Archiv, Leipzig, 1973

פרטיטורה מודפסת:

http://japanese.imslp.info/files/imglnks/usimg/1/1b/IMSLP13492-Quodlibet_BWV_524.pdf

[http://imslp.org/wiki/Quodlibet,_BWV_524_\(Bach,_Johann_Sebastian\)](http://imslp.org/wiki/Quodlibet,_BWV_524_(Bach,_Johann_Sebastian))

תרגום הטקסט של הקוודליבט לאנגלית:

<http://www.uvm.edu/~classics/faculty/bach/BWV524.html>

דף מתוך כתב היד המקורי

QUODLIBET, BWV 524

...Steiß!	!שת...
Was seind das vor große Schlößer,	איזה ארמונות הם אלה ²
die dort schwimmen auf der See,...	השטים למול החוף,
und erscheinen immer größer,	וגדלים עוד, איזה פלא,
weil sie näher kommen her?	כשבאים מאוד קרוב?
Ist es Freund oder Feind,	הידיד הוא או אם צר,
...oder wie ist es gemeint?	ומה פשר הדבר?
was muß ich von fern erblicken,	מה אני רואה באופק,
sagt mie, wer reit' dort herein?	מי רוכב, קרב לכאן?
trägt ein großes Rad am Rücken,	על גבו גלגל נושא הוא ³ –
der Henker muß gestorben sein!	איפה, איפה התליין!
Ei, wie reit' der Kerl so dumm,	הוא רוכב כמו טיפש,
...hat einen Trauermantel um.	בגדי אָל הוא לובש.
<i>Ergo tanto instantius debemus fugere terrena,</i>	לפיכך, עלינו לברוח מייד מהבלי העולם,
<i>quanto velocius aufugiunt caduca et vana.</i>	לסור במהרה מדברי-הבל ורעות-רוח.
Wer in Indien schiffen will...	מי רוצה להפליג להודו... ⁴
find' bei mir der Schiffe viel...	אניות לי יש לרוב...
...ich bin eben kein Schiffersflegel,	...אך אני מלח אינני,

² מתיאורי הגודל המופרז החוזרים פעמים אחדות בפראגמנט, וכן מאיזכורו של פֶּנטגרוֹאָל בהמשך, ניתן לשער שהטקסט המלא התייחס בצורה כלשהי לגרגנטואה ופנטגרוואל מאת רֶבֶלֶה (Rabelais; 1483–1553). האיירה הכללית – חצופה, אבסורדית, נהנתנית ורצופה רמזים שמתחת לחגורה – מתקשרת היטב גם לטקסט הנוכחי.

³ גלגל-טוויה, כישור – סמלים לנדוניה ולנישואים.

⁴ באותה תקופה היגרו מוסיקאים משבט באך מתורינגיה לבטאוויה, בירת המושבה ההולנדית שבאיי הודו המזרחית (כיום ג'ארטה באינדונזיה). לכך אפשר להוסיף גם את "הודו המערבית" (אמריקה), לשם היגר בנו של יוהן פאכלבל.

brauche weder Mast noch Segel...	מה לי תורן ומפרש...
...wie man in der Texel ⁵ tut...	וביום וגם בלילה
...denn ein Backtrog ist eben so gut.	הן אפשר לשוט בפילה.
Nota bene Knisterbart,	לתשומת לב, אדון נכבד,
was macht der Meister Schneider?	מה שלומו של החייט?
Mir pletzt er meine Hosen,	הוא תופר את מכנסיי,
Mir flickt er meine Kleider.	לי מטליא הוא טלאי על טלאי.
Braucht man den Backtrog vor den Kahn,	בגיגית, במקום סירה,
ei, so kommt man übel an,	זה ייגמר עוד בכי רע,
dann plumpst man in den Teich so frisch	ניפול למים, זה בטוח,
und schwimmt darin wie ein Stockfisch,	ושם נשחה כמו דג מלוח,
<i>probatum est.</i>	זה מוכח!
<i>ADAGIO</i>	<i>ADAGIO</i>
O ihr Gedanken,	הו, מחשבות,
warum quälet ihr meinen Geist?- Backtrog!	מדוע תייסרוני? – פילה!
Warum wollet ihr Wanken, - Backtrog! -	מה תשתוחחו לרדת, – פילה!
da mich die Hoffnung feste stehen heiß? - Backtrog!	ותקוותי זקופת-קומה עומדת? – פילה!
Ei, wie steht die Salome	הנה השולמית ⁶ בחוץ,
so sauer um den Schnabel!	עומדת בפרצוף חמוץ!
Darum weil der Pferdeknecht	כי שמשו של הסייס
sie kitzelt mit der Gabel.	לה מדגדג עם המזלג.
Ei, wie frißt das Hausgesind	ראו כיצד הפועלים

⁵ Texel – אי בצפון הולנד.

⁶ הכוונה אולי לאחותו הבכירה של י. ס. באך (שמה המלא מרי-סלומה).

so gar viel Käs und Butter!	גבינה ולחם זוללים!
Wären sie Kälber gleich wie du,	ולו היו בהמות כמוך,
so fräßen sie das Futter.	רק תבן הם היו אוכלים.
Wenn man mit dem Spinnrad sitzt	אם תשב עם הכישור
auf einem großen Schimmel,	על גב סוס אביר,
reißen ihre Goschen auf	פה יפערו, ישתוממו,
fast alle Bauernlummel;	כל שוטי העיר;
Wenn man mit dem Spinnrad sitzt	אם תשב עם הכישור
auf einem großen Fuchsen,	על גבי שועל,
kriegen vor Gelächter	מרוב צחוק עוד ייחנקו,
die Leute fast den Schlucksen;	יגהקו וישהקו;
50. Wenn man mit dem Spinnrad sitzt	אם תשב עם הכישור
auf einem großen Rappen,	על גב סוס שחור,
Ei, da will der Trauermantel	את בגדי האבל אז
gar nicht dazu klappen;	לא תוכל לסגור;
Wenn man statt des OrlochschiFFs	אם במקום ספינת-משחית
den Bactrog will gebrauchen,	נשתמש בסתם גיגית,
...ach, da wird man alsobald	אז מייד, אחת ושתיים,
in das Wasser tauchen,	חיש נצלול לתוך המים.
—	—
Große Hochzeit, große Freuden;	חתונה גדולה, שמחה גדולה,
Große Degen, große Scheiden;	ופגיון גדול, ונדן גדול,
Große Richter, große Büttel;	ורב גדול, ושמש גדול,
Große Hunde, große Knittel;	וכלב גדול, ונבוט גדול,

Große Väter, große Söhne;	גדול האב, גדול הבן,
Große Goschen, große Zähne;	גדול הלוע, גדולה השן,
Große Pfeile, große Köcher;	גדול החץ, גדול הקלי,
Große Nasen, große Löcher;	אף גדול, נחיר גדול
Große Herren, große Wappen;	מגן גדול, בחור כארז,
Große Fässer, große Zapfen;	חבית גדולה, גדול הברז;
Große Gerste, große Körner;	שעורה גדולה, מלוא חופניים,
Große Köpfe, große Hörner;	איזה ראש! אלו קרניים!
Große Hafer, große Trespen;	גדול הדגן, גדולה הקטנה,
Große Pferde, große Wespen;	גדול הסוס, גדולה הקרציה;
Große Weinberg, große Trauben;	הכרם גדול, גדול האשכול,
Große Weiber, große Hauben;	גדולה האשה, השביס גדול;
Große Kugeln, große Kegel;	כדורים גדולים, ויתד גדול;
Große Bauren, große <u>Flegel</u> ;	איכר גדול, מחבט גדול;
Große Jungfern, große Kränze;	כלה גדולה, וזר גדול,
Große Esel, große Schwänze.	חמור גדול, זנב גדול.
Große Lachen, groß Gepatsche;	צחוק גדול, טפיחות שמחה,
Große Frauen, groß Geklatsche;	אשה גדולה, תשעה קבין שיחה;
80. Große Klöppel, große Trummel;	מקלות גדולים לתוף טמבור,
Große Wespen, große Hummel;	דבורה גדולה, וגם דבור;
Große Leinwand, große Bleiche;	סדין גדול, כביסה גדולה;
Große Backtrög, große Teiche.	גיגית גדולה, בריכה גדולה.

Ach, wie hat mich so betrogen der schlaue Cyprigor!	הו, איך פתגני הרמאי קיפריפור! ⁷
Urschel, brenne mir ein Licht an, daß ich dabei sehen kann!	אורשֶל, הדליקי לי נרות, שאוכל אותך לראות!
Willst du mir kein Licht anzünden, will ich dich wohl im Finstern finden.	אם להדליק אינך רוצה, גם בחושך אותך אמצא.
Ist gleich schlimm das frauenzimmer, ist doch der Backtrog noch viel schlimmer!	הבחורה - איזו צרה, אבל הפיילה – ממש נורא!
—	—
Pantagruel war ein sehr lustiger Mann, und mancher Hofbedienter trägt blaue Strümpfe an. und streifte man denen Füchsen die Häutlein aus, so gäb's viel nakigter Leute auf manchem Fürstenhaus. Wären denen Dukaten die großen Krätzen gleich, so wäre unser Nachbar viel Millionen reich. Mein Rücken ist noch stark, ich darf mich gar nicht klagen. Du könntest, wie mich dünkt,	פנטגרוואל היה איש הילולים, ומשרתי-חצר לובשים רק פוזמקים כחולים. ואם נפשוט עורם של אותם השועלים, ילכו רבים בעירומם בבתי האצילים. ולו נראו דוקטים כמו אבעבועות, היה שכננו מיליונר, מלא במטבעות. הגב שלי איתן עדיין, שריריי עוד חזקים. אז מצדי תוכל לסחוב

⁷ הכוונה לאָרוס/אַמור – בנה של אפרודיטה (ילידת-קפריסין).

wohl zwanzig Säcke tragen. עוד עשרים שקים.
Das muß ein dummer Esel sein, חמור טיפש וגם שוטה,
der lieber Koffent säuft als Wein לא יין, רק קפה שוטה,
und in der kalten Stube schwitzt ובחדר קר יושב בלילה,
uns statt des Schiffs im Backtrog sitzt! במקום סירה, הוא שט בפיילה.

Punctum. נ-קו-דה!

Dominus johannes citatur ad Rectorem האדון יוהנס נקרא בדחיפות אל הרקטור
Magnificum hora pomeridiana secunda propter הנכבד בשעה שתיים אחר הצהריים, בקשר
ancillam in corona aurea. לעלמה ב"כתר הזהב".

Studenten seind sehr fröhlich, סטודנטים – עם שמח,
wie ihr alle wißt, זאת כל אחד יודע,
solang ein blutiger Heller כל עוד בארנקם
im Beutel übrig ist. מצוי איזה מטבע.

Wär der Galgen Magnet אם הגרדום היה מגנט,
und der Schneider Eisen, והחייט עשוי מתכת,
wie mancher würde noch heute רבים היו אצים היום
an den Galgen reisen! אל הגרדום ללכת!

Wär ich König in Portugal, לו מלך פורטוגל הייתי,
was fragt ich darnach, לא היה אכפת לי כלל,
ein anderer möchte kippen שמישהו נפל למים
Mit dem Backtrog im Bach. ועם הפיילה הוא צלל.

— —
Bona dies, Meister Kürschner, בוקר טוב, מר פרוון,⁸
habt ihr keine Füchse mehr? שועלים כבר אין יותר?

⁸ הכוונה אולי לבעלה של סלומה הנזכרת לעיל.

Ich verkauf sie alle nach Hofe,	כולם מכרתי לחצר,
mein hochgeehrter Herr.	אדוני רם המעלה,
Ich sahe eine Jungfer,	היום ראיתי בתולה,
die hat sehr stolz getan...	שאיך לה כל בושה...
und hat doch wohl bei Urbens	וביום חג סט' אורבן
kein ganzes Hemde an!	הלכה רק חצי-לבושה!
Mancher stellt sich freundlich	יש מי שמדבר בסגנון מנומס...
mit feiner Zung...	
...und denkt doch in dem Herzen	אך פנימה בלב מקלל כסייס.
wie Goldschmieds Jung.	
In diesem Jahre haben wir	והשנה היו לנו שני ליקויי חמה...
zwei Sonnenfinsternissen,...	
und zu Breslau auf dem Keller	בברסלאו בפונדק מגישים טיפה מרה,...
schänkt man guten Scheps,...	
und in meinem Beutel	ובכיס הריק אין אפילו אגורה.
regiert der fressende Krebs.	
Hört ihr Herren allzugleich,	הוי, שמעו-נא מה קרה באוסטריה האדירה,
was da geschehen in Österreich.	
Hört ihr Herren allerhand,	הוי, שמעו-נא בהולנד, מה קרה במחוז
was da geschehen in Brabant,	בֶרַבַּנט:
da hat geboren eine alte Frau	אשה זקנה המליטה חזירה!
eine junge Sau!	
Seid freundlich eingeladen	כולכם מוזמנים לסיר של חמין!
zum Topf Braten!	
Ei, was ist das vor eine schöne Fuge!	הו, איזו פוגה נהדרת!